

УДК 378.12:811.161.2

Аппельханс О. Л., Кошельник О. Л.

ВЧИТЕЛЮ ТА НАСТАВНИКУ З ВДЯЧНІСТЮ

Одеський національний медичний університет (м. Одеса, Україна)

18 грудня 2023 р. на вісімдесят третьому році життя відійшов у вічність наш декан, наш вчитель, наставник і назавжди – Людина з великої букви – професор **Олександр Георгійович Попов**. Високоосвічена, світла і порядна людина, справжній одесит з неперевершеним тонким відчуттям гумору, людина, яка безмежно любила і розуміла студента, неперевершений професіонал і зразковий сім'янин, для якого сімейні цінності були головними у житті. З тими роками, коли він був деканом, пов'язані найкращі часи нашої молодості, нашого студентства.

Понад п'ятдесят років життя Олександр Георгійович віддав служінню Одеському національному медичному університету, починаючи аспірантом кафедри патологічної анатомії, після захисту дисертації – асистента кафедри нормальної анатомії (з 1973 по 1977 рр.), доцента (з 1978 по 1992 рр.) та професора тієї ж кафедри, а згодом очолив кафедру топографічної анатомії та оперативної хірургії (1992-2014 рр.).

Учень відомого професора-морфолога Успенського Є.О., Олександр Георгійович продовжив науковий напрям, присвячений вивченню адаптаційної перебудови органів і тканин під впливом несприятливих умов середовища, існування і корекції виявлених морфологічних змін за допомогою засобів, що підвищують неспецифічну резистентність організму. Отримані результати стали базисом нового теоретичного обґрунтування низки методичних рекомендацій щодо підвищення працездатності людини в екстремальних умовах.

Наукова робота професора О.Г. Попова протягом активних років трудової, наукової, педагогічної і громадської діяльності була спрямована на вирішення найбільш актуальних проблем клінічної анатомії при опіковій хворобі, панкреатиті, акушерських оперативних втручаннях. За його наукового консультування та під безпосереднім керівництвом були захищені 3 докторські та 7 кандидатських дисертацій.

Невтомний пошук Вчителя протягом багатьох років знайшов своє віддзеркалення у 320 наукових роботах, 3 монографіях, 38 навчальних і науково-методичних посібниках, 2 авторських свідоцтвах. Професор О.Г. Попов брав участь у багатьох наукових з'їздах, конференціях, симпозиумах як в Україні, так і за кордоном.

З 2003 по 2015 рр. Олександр Георгійович був головою Одеського відділення Наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів і топографоанатомів України, був членом редколегії журналів «Клінічна анатомія і оперативна хірургія», «Нове в науці і практиці». У 1997 р. був обраний академіком Української академії наук.

Олександр Георгійович приділяв велику увагу педагогічній роботі, що знайшло своє відображення в численних публікаціях із проблем вищої медичної освіти. Він – співавтор національних підручників «Оперативна хірургія та топографічна анатомія голови та шиї» (2016) та «Клінічна анатомія та оперативна хірургія» (2018), які

є базовими для вивчення дисципліни для студентів медичних та стоматологічних факультетів медичних університетів.

Олександр Георгійович був талановитою людиною, яка вміло поєднувала якості вченого-дослідника, вихователя молоді й талановитого організатора. Понад пів сторіччя він виконував активну громадську й адміністративну роботу. З 1981 по 1984 рр. працював заступником декана лікувального факультету, а 1988 р. вперше в історії Одеського державного медичного інституту ім. М.І. Пирогова (наразі – Одеський національний медичний університет) на конкурсній основі студентами та викладачами лікувального факультету його було обрано деканом лікувального факультету. На цій посаді він працював до 1992 р. Чимало лікарів ніколи не забудуть принципового та доброзичливого декана, його виняткову увагу до кожної людської долі й готовність допомогти.

Олександр Георгійович брав активну участь у житті рідного міста. Був обраний депутатом Одеської міської ради, нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради України, срібною і бронзовою медалями ВДНГ СРСР, знаком «Відмінник охорони здоров'я», почесним знаком «Золотий платан» як лауреат премії «Південне місто». За видатний особистий внесок у розвиток науки і вищої освіти нагороджений медаллю ім. В. В. Підвисоцького.

О. Г. Попов належав до категорії людей з власною й незалежною думкою. Його авторитет, компетентність, відданість морфологічній науці, щирість викликають глибоку пошану. До всього, це була людина, яка добре обізнана з художньою літературою, музикою і, особливо, – образотворчим

мистецтвом. Декілька років він викладав пластичну анатомію скульпторам і живописцям в Одеській академії мистецтв, де завідував аналогічним циклом.

Жити для інших, бути потрібним людям, робити добро – було життєвим кредо Олександра Георгійовича. Весь життєвий шлях О. Г. Попова був насичений творчими звершеннями, напруженою працею. Він завжди чітко бачив мету, дотримувався твердих принципів, сповідаючи високі духовні цінності. Безліч людей, яким пощастило бути знайомими з Олександром Георгійовичем, надзвичайно пишаються тим, що мали честь спілкуватися з ним – мудрим, інтелігентним, порядним, і тим гостріше ми відчуваємо втрату, і

розуміємо, що вже ніколи не прийдемо до нього за порадою та словами схвалення та підтримки.

Щирі співчуття рідним та близьким.

***Колектив кафедри анатомії людини
Одеського національного медичного
університету, Полтавський осередок
НТ АГЕТ України, колектив кафедри
анатомії з клінічною анатомією та
оперативною хірургією Полтавського
державного медичного університету та
редакція журналу «Вісник проблем біології і
медицини» висловлюють свою скорботу та сум.
Ім'я Попова Олександра Георгійовича назавжди
житиме у серцях морфологів України.***